

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

Інститут безпеки

Кафедра національної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту безпеки

"1" серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки

Протокол №1 від 1 серпня 2024 р.

Заст.зав. кафедри

 В.В. Ровний

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНА ТА ЗОВНІШНЬО-ПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА»

спеціальності: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

освітнього рівня

магістр

освітньої програми: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Київ МАУП 2024

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Терещук Олександр Дмитрович доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

О. Д. Терещук

Викладач:

Терещук Олександр Дмитрович доктор юридичних наук, професор, професор кафедри національної безпеки.

О. Д. Терещук

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри національної безпеки (протокол № 1 від "1" серпня 2024 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту безпеки (протокол № 1 від "8" серпня 2024 р.)

Заст.зав. кафедри

(підпис)

Львівський В. В.
(П.І.Б.)

Силябус погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

1.08.2024 р.

Гарант освітньої програми

(підпис)

В. В. Серваченко
(П.І.Б.)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Міжнародна та зовнішньо-політична безпека
Шифр та назва спеціальності	256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	Другий магістерський рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 годин Лекції: 24 год. Семінарські: 30 год. Самостійна робота: 66 год.
Терміни вивчення дисципліни	ІІІ семестр
Мова викладання	Українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача.

	Терещук Олександр Дмитрович
	доктор юридичних наук
	професор
	професор кафедри національної безпеки
Дисципліни, які викладає НПП	ОК11 Міжнародна та зовнішньо-політична безпека
Напрями наукових досліджень	Міжнародна розвідка
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0001-7469-0620
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	institutbezpeki@gmail.com
Контактний тел.	
Телефон кафедри	(044) 72-85, ср. 15-14
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту /Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiya/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/tereshhuk.html

Анотація курсу

Курс «Міжнародна та зовнішньо-політична безпека» присвячений аналізу основних теоретичних підходів, механізмів і практик забезпечення безпеки в міжнародному середовищі, а також зовнішньополітичних стратегій держав у контексті сучасних глобальних і регіональних викликів. У межах дисципліни розглядаються концепції колективної безпеки, діяльність міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ), механізми дипломатичного й військово-політичного врегулювання конфліктів, зовнішньополітичні доктрини провідних держав, інструменти зовнішньополітичного впливу та національні інтереси у сфері безпеки. Особлива увага приділяється ролі України в системі міжнародної безпеки, євроатлантичній інтеграції, а також ризикам і загрозам, пов'язаним із гібридними війнами, тероризмом, кіберзагрозами й агресивною зовнішньою політикою держав-ревізіоністів. Курс сприяє формуванню у здобувачів критичного мислення, аналітичних навичок і здатності оцінювати зовнішньополітичну ситуацію з позицій національних інтересів і глобальної безпеки.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародна та зовнішньо-політична безпека» є система міжнародних відносин, інституцій, механізмів і зовнішньополітичних стратегій, спрямованих на забезпечення національної, регіональної та глобальної безпеки, а також комплекс загроз і викликів, які впливають на стабільність міжнародного середовища та зовнішню політику держав у ХХІ столітті.

Мета курсу

Метою курсу «Міжнародна та зовнішньо-політична безпека» є формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про принципи, механізми та інструменти забезпечення міжнародної й зовнішньо-політичної безпеки, розвиток здатності аналізувати зовнішньополітичні стратегії держав, оцінювати динаміку міжнародної безпекової ситуації, виявляти загрози та ризики глобального і регіонального рівнів, а також обґрунтовувати управлінські рішення у сфері зовнішньої політики й безпеки держави.

Завдання навчальної дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни «Міжнародна та зовнішньо-політична безпека» є: ознайомлення здобувачів із базовими поняттями, концепціями та теоріями міжнародної безпеки; формування знань щодо структури системи міжнародних відносин і ролі міжнародних організацій у підтриманні глобальної стабільності; вивчення зовнішньополітичних стратегій провідних держав і аналіз їхнього впливу на регіональну безпеку; опанування навичок аналізу конфліктів, оцінювання міжнародних ризиків і застосування дипломатичних, політико-правових та військово-політичних інструментів реагування; формування здатності оцінювати міжнародну безпекову ситуацію в контексті

національних інтересів України, її зовнішньополітичного курсу, участі у міжнародних союзах та безпекових ініціативах.

Пререквізити та постреквізити: Курс «ОК11 Міжнародна та зовнішньополітична безпека» має пререквізит ОК3 Іноземна мова для професійної діяльності безпекознавців; постреквізит ОК23 Кваліфікаційна робота та атестаційний іспит; вивчається у 2 семестрі. Для вивчення курсу студенти мають розуміти основи зовнішньо-економічної безпеки.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО. СК4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності. СК7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності. ПРН3. Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог. ПРН6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації. ПРН8. Забезпечувати дотримання принципу гендерної рівності під час здійснення професійної діяльності. ПРН9. Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальній, європейській та регіональній безпеці. ПРН11. Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності. ПРН15. Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням

	нових стратегічних підходів.
--	------------------------------

№		Кількість годин, з них:				
		Лекції (Л)	Семінар. зан. (СЗ)	Сам. роб. студ. (СРС)	Форма контролю	Примітка
	Модуль 1. Теоретичні засади міжнародної безпеки та геополітики					
1.	Міжнародна безпека: поняття, структура, основні підходи	1	2	4	СР	
2.	Геополітика та геостратегія як основа зовнішньої політики	1	2	4	СР	
3.	Теорії міжнародних відносин і безпекові парадигми	1	2	4	СР	
4.	Глобальні виклики ХХІ століття: нові типи загроз	1	2	3	СР	
5	Поняття національних інтересів у контексті міжнародної безпеки	1	2	3	СР	
6	Роль міжнародного права в регулюванні безпекових процесів	1	2	2	СР	
	Модуль 2. Міжнародні безпекові організації та колективна безпека					
7	Організація Об'єднаних Націй у сфері підтримання миру	1	2	4		
8	НАТО: структура, завдання, еволюція безпекової стратегії	1	2	4	СР	
9	Європейський Союз: спільна безпекова та	1	2	3	СР	

	оборонна політика					
10	ОБСЄ: принципи, інструменти та ефективність	1	1	3	СР	
11	Регіональні союзи безпеки: ЛАД, ОДКБ, Африканський союз	1	1	2	СР	
12	Механізми багатосторонньої безпекової дипломатії	1	1	3	СР	
	Модуль 3. Зовнішньополітичні стратегії держав у сфері безпеки					
13	Зовнішньополітичні пріоритети США, Китаю, ЄС	1	2	4	СР	
14	Зовнішньополітика Росії як загроза міжнародній безпеці	1	2	4	СР	
15	Військово-політична стратегія Ізраїлю, Туреччини, Ірану	1	2	4	СР	
16	Сучасна стратегія стримування та баланс сил	1	1	3	СР	
17	Безпека в Азійсько-Тихоокеанському регіоні та Південній Азії	1	1	2	СР	
18	Глобальні гравці у системі кібербезпеки та технологічного домінування	1	1	2	СР	
	Модуль 4. Україна в міжнародній системі безпеки					
19	Зовнішньополітична стратегія України: безпековий аспект	1	2	3		
20	Україна – НАТО: динаміка, виклики, перспективи	1	2	3		
21	Україна в системі європейської безпеки	1	2	3		
22	Війна проти України як глобальний безпековий конфлікт	1	2	3		

23	Україна в міжнародних безпекових ініціативах	1	1	2		
24	Перспективи трансформації архітектури міжнародної безпеки після війни	1	1	2		

Зміст дисципліни:

Курс складається з 4 змістовних модулів. Кожен модуль включає лекційну та семінарську частини:

Модуль 1. Теоретичні засади міжнародної безпеки та геополітики (лекційні теми 1–6, семінарські заняття теми 1–5).

Модуль 2. Міжнародні безпекові організації та колективна безпека (лекційні теми 7–12, семінарські заняття теми 7–11).

Модуль 3. Зовнішньополітичні стратегії держав у сфері безпеки (лекційні теми 13–18, семінарські заняття теми 13–17).

Модуль 4. Україна в міжнародній системі безпеки (лекційні теми 19–24, семінарські заняття теми 19–24).

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – офіційний сайт МАУП: <http://maup.com.ua>

Формат курсу: очний (offline).

Критерії її оцінювання: - змістовність – 5 балів. відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 6 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	зараховано
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	---

Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Студенти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс завдання.

Студенти працюють з інформацією вдома (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Підготовка публічного виступу.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 60 запитань. Максимальна кількість балів - 10 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *Екзамен.*

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Legal Reforms of the Land Market in the Countries of Central and Eastern Europe and the Development of Their Financial and Credit Institutions Yasynok M, Va, , Zemko A, Yasynok D та інші, всього 6 осіб. Systematic Reviews in Pharmacy. 2020; 11(10): 948-953. <https://doi.org/10.31838/srp.2020.10.142> (Scopus)

2. Confidential Information and the Right to Freedom of Speech. Bevz, S. ., Tereshchuk, O. ., Kravchuk, O. ., Yehorova, V. та інші, всього 6 осіб. International Journal of Criminology and Sociology, 10, 648–651. <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2021.10.75> (Scopus)

3. State Migration Service of Ukraine with in the system of entitie simplementing State migration policy. ZarovnaIryna, AnheleniukAnna-Mariia, ZubkoArtemта інші, всього 5 осіб. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Volume 24. Issue 8. (Scopus)

4. Терещук О. Д., Кривошликов С. Ф. Діагностика загроз міжнародній безпеці по мотивах Давосу-2024. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. № 1, 2024

5. Дмитрова О. С., Терещук О. Д., Карпова К. В. Теоретичні аспекти формування системи економічної безпеки держави. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2023. Випуск 37. С. 173-177. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.37.32> Копан О. В. Забезпечення внутрішньої безпеки України: теоретико-управлінські засади. Введення в поліцейську стратегію: монографія / О. В. Копан. – К.: НАВСУ, 2001. – 424 с.

6. Чередниченко, Н. В. (2009). Кадрова безпека як складова частина економічної безпеки підприємства (Doctoral dissertation, Видавництво СумДУ).

7. Інформаційна безпека організації як фактор посилення бренду роботодавця [Електронний ресурс] Л. В. Мазник, О. І. Драган Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 39-44. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kecsj_2023_1_7

8.Безпека інформаційних систем організацій [Електронний ресурс] / Я. Пахольчук, А. Митко // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2017. № 1. С. 89-96. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvckrc_2017_1_11

9.Теоретичні аспекти розвитку та безпеки організації [Електронний ресурс] / Ю. В. Касьянова Управління розвитком. 2013. № 23. С. 126-128. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_23_56

10.Аналіз теоретичних викладок організації та управління соціально-економічною безпекою [Електронний ресурс] / А. Д. Калько // Інвестиції: практика та досвід. - 2012. - № 23. - С. 118-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2012_23_30

11.Ананьїн, В. О., Горлинський, В. В., & Пучков, О. О. (2021). Міжнародна безпека та євроатлантична інтеграція України (Конспект лекцій). ІСЗЗІ КПП ім. Ігоря Сікорського.

12.Медвідь, Ф., & Чорна, М. (2015). Безпекова політика України в умовах зовнішньої агресії: нормативно-правове забезпечення. Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 5-6(79-80), 117-126.

13.Тронько, О. О., & Бережна, К. В. (2024). Сучасність міжнародної безпеки в контексті глобалізації. Український досвід останнього десятиріччя. Юридичний науковий електронний журнал, (4), 716-720. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-4/171>

14.Яремко, І., Мазур, Ю., Карковська, В., & Лукашевська, У. (2020). Архетипний аналіз сучасного стану міжнародної безпеки України. Traektoriâ Nauki = Path of Science, 6(10), 2023-2031. <https://doi.org/10.22178/pos.63-5>